

דעם רביינ'ס גיאו

אייעירע קיגדר עאלט איר מודיע זיין
וואס דא האט זיך גיטאן שייח' ז'ריט'

דאָנער שטאג שוּפֿטִים, יאָר תֶּר גַּעֲשְׁרִיבָן גַּעֲוֹוָארָן
אין הַיְלִיגָּן שְׂטָאת אַומְמָן.

...די נְקוּדוֹת טֻבוֹת זַעֲנָעָן זַיְעָרָן חַשּׁוֹב בַּיּוֹם
אוּבָּרְשָׁטָן, מִים רְבִים - אַלְעָן סָאָרָטָן וּוּסְעָרָן
וּוְאָס בּוֹקְשָׁעָנוּעָן אָזְנָהָרָבָּרָן צָו פָּאָרְשָׁוּעָמָעָן
דָּעַם מְעַנְטָשׁ פּוֹנָעָם תְּכִילִית, לָא יוּכְלָה לְכִבּוֹת אֵת
אַחֲבָה, מַעַן קָעָן נִישְׁטָט פָּאָרְלָעָשָׁן דָּאָס לִבְשָׁאָפָט
וּוְאָס אִיד הָאָט צָוּמָה בְּאָשְׁעָפָר, וּהָרוֹתָה לְאָ
יְשָׁטוֹפָה, גַּרְוִיסָּע טִיכָּן קַעֲנָעָן נִישְׁטָט פָּאָרְפְּלִיאָין
אָזְנָהָרָבָּרָן אַוּוּקָהָכָּאָפָן מִינְיָעָן נְקוּדוֹת טֻבוֹת. בְּפֶרֶט אָז
מִיטָּן אוּבָּרְשָׁטָן סְנָס הַילְּפָן
זַעֲנָעָן אַלְעָן אָוּזְעָרָע
רְצָנוֹת אָוּוֹק גַּעֲלִיגָּט
אָזְנָהָרָבָּרָן פָּאָרְסְּטָעָמְפָלֶט בַּיּוֹם
גַּרְוִיסָּן צְדִיק דָּעַר יְרָאָש
בֵּיתָה, מִיטָּן כָּה פּוֹן דָּעַם
הַיְלִילָן רְבִיזָהָבָן אִיךְ
נָאָה אַתְּקָוָה צָו אַלְעָם
גוֹטָס אַוְיךְ אַלְעָמָאָל.

נָאָר אִין זָאָךְ מִינְיָן טִיעָרָרָע זָוָן. שְׁטָאָרָק זִיךְ זַיְעָר,
אוּן פְּרִיְּזָה מִיטָּדָעָם אַגְּנָץ זָאָר, אָז גַּעֲלִיבְּט
גָּאָט, אִיךְ הָאָב גַּוְעָט רְצָנוֹת, נְקוּדוֹת טֻבוֹת וּוְאָס
קִינְיָנָר אוּרִיךְ דָּעַר וּוּעָלָט קָעָן עַס נִישְׁטָט צַוְּנָעָמָעָן.
בְּפֶרֶט אָזְנָהָרָבָּרָן דִּי טָעָג פּוֹן אַלְלָול אָזְנָהָרָבָּרָן נָאָה
מַעַר זִיךְ פְּרִיְּעָן, מִיטָּן גַּרְוִיסָּע שְׁמָחָה.
דָּעַר רְבִיזָהָבָן זָאָגְט אַגְּנָץ תְּוֹרָה וְ אַוְיכְּפָן פְּסָוק, "אָם
אָסָּק שְׁמִים שְׁמִים אַתָּה וְאַצְּיָהָה שְׁאָוָל הַנְּקָה" אוּבָּרְשָׁטָן
אָמְעַנְטָשׁ גִּיטָּסָר אוּרִיךְ גָּאָר הַזָּהָב אַגְּנָץ עֲבוּדָת הַשֵּׁם
חַמְשָׁן אוּבָּרְשָׁטָן זַיְעָר.

א גוֹטָן שְׂבָת פָּאָר אַלְעָן לְעַכְתִּיגָּע קִינְדָּרָה.
דָּעַר שְׂבָת אֵיז שְׁוֹן רָאָשׁ חַדְשָׁ אַלְלָול. בְּרוֹךְ
שְׁהַחְיָינוּ לְזָמָן הַזָּהָב. אַלְעָן וּוּיְסָן דִּי רְאַשִּׁי תְּבָות
פָּגָעָם חַדְשָׁ: 'אָנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי', אָיךְ וּוּנְגָדָט זִיךְ
צָוּמָה בְּאָשְׁעָפָר אָזְנָהָרָבָּר אַלְעָן דָּעַר אָוּבָּרְשָׁטָר וּוּנְגָדָט
זִיךְ צָוּמָה מִירָן אָזְוִי וְויִי דָּעַר רְבִיזָהָבָן צָאָגְט אַגְּנָץ תְּוֹרָה וְ
אוּסָה אִיד דָּאָרָף זִיךְ אַלְעָמָל שְׁטָאָרָק אָזְנָהָרָבָּר אַלְעָן
מְצָבִים. דָּעַר רְבִיזָהָבָן עַס אָן 'בְּקִיאָתָה' - זִיךְ
אוּיְסְקָעָנָעָן אָזְנָהָרָבָּר אַזְוִי בְּקִי אָזְנָהָרָבָּר' - דָּאָס מִינְיָט
וּוְעָן אַלְעָסָק קָלָאָפָט, דִּי עַכְבּוֹדָת הַשֵּׁם פָּאָרָט אָים,
דָּעַר דָּאָוּנָעָנָעָן, דָּאָס לְעַרְנָעָן, עַר קָעָן אָוּפְשָׁטִיּוֹן
פְּרִי, אַרְיִינְכָּאָפָן אַסְאָק מִצּוֹת, זָאָגְט אַסְאָק תְּהָלִים,
מַאֲכָן אַלְעָן מִצּוֹת מִיטָּה
חַיּוֹת אָזְנָהָרָבָּר.

וּוְיִדְעָר אֵיז דָּא אַמְצָבָ פּוֹן
שְׁוֹבָה, וּוְעָן יַעֲדָעָ קָלִיְּנָעָן
זָאָק קוּמָט אַזְוִי רְבִיזָהָבָן
קָאָלָט אָזְנָהָרָבָּר אַסְאָלָאָשָׁן אָן
קִיּוֹן טְרָאָפָן וּוּאָרְעָמְקִיּוֹת.

בַּיּוֹם לְעַרְנָעָן שְׁפִּירְט מַעַן
נִישְׁטָט קִיּוֹן טָעָם, בַּיּוֹם דָּאָוּנָעָנָעָן, טָוּן מִצּוֹת, עַס
קוּמָט שְׂבָת פִּילְט עַר אַשְׁוּוּרְקִיּוֹת, עַר שְׁפִּירְט
נִישְׁטָט קִיּוֹן טָעָם אַיְדִּישְׁקִיּוֹת. זָאָגְט דָּעַר רְבִיזָהָבָן
דָּאָס אֵיז דָּעַר סְוֹד פּוֹן אַלְלָול, זִיךְ בְּקִי אַלְעָמָל,
סְיִי וּוְעָן סְגִּיאִיט, 'רְצָזָאָ', עַר לְוִיפְטָט פָּאָרָאָוָס אָזְנָהָרָבָּר
וּוְאָס גִּיטָּסָר אַזְוִי צְרוּרִיק - עַר גִּיטָּסָר פָּאָמְעָלִיךְ.
לְאָמְרִיךְ זָעָן אַבְּרוּעָלְלָע אָזְנָהָרָבָּר אַזְוִי
לְתְּרִופהָ וּוְאָס רְ, נְתַנְּנָה שְׁרִיבְּקָט פָּאָר זָוָן רְ, יְצָחָק

גַּעֲוֹוִינְגָּנוּ דֵּי לְאַטְעָרִי

א קלילין אינגעלאע פו פיר יאר אלט איז ער געווונעו זיוו זיוו טאטע איז לא עליינו נפטר געוווארו.

ווער איז דאס דער קלילין אינגליל? ער הייסט חיים בנימין, שפערטער באוואוסט געוווארו אלס ר' חיים בנימין בראד, וועלכע איז געבויו איז ווארשא, פולין. זיוו איידעם אייז איז די שפערטער יארן געווונעו דער באקאנטער מגיד, ר' יענקללע גאלינסקי ז"ל.

ויבאלד זיוו טאטע איז שווין נישטא, האט זיוו מאמעע, די אלמנה געדארפט איבערגעטמו דעם על צו ברענונגנו פרנסה און ברענונגנו ברויט איז שטוב פאר ארעד צוויי טעכטער און פאר איר אינגעלאע חיים בנימין. זי האט זיך אפילו געדארפט פארדיינונגנו צו ארבעתו פאר מענטישו צו קענענו צאלו שכבר למוד פאר איר באלייבטו קינד.

נהך א קווצע צייט וואס זי פלענט אroiיסגיאן ארבעתו איז ליעדר איר פיס געשעדייגט געוווארו איז איז פאר א לאנגע תקופה האט זי נישט געקענט אroiיסגיאן פו שטוב. אונזער חיים בנימין האט גוט געשפירות דאס אַרְעַמְקִיָּת אָזֶף זַיְוּן אַיִּגְעָנָע הָוִית.

אַבְּעָר דָּעָר בָּאַשְׁעָפָעָר הָאַט אַרְיִינְגְּעַבְּלִיכְּט אַלְכְּטָפָעָר פָּוּ זַיְעָנָמָן אַלְמָנָה מִיט אַיְרָע שְׁעַפְּעַלְעָן. וְעוּן עַס אַיז גַּעֲקָוּמָנוּ דֵּי צִיְּתָה אַז דֵּי טַעַכְטָעָר זַעֲנָנוּ אַיְנְטַעְגְּוֹוֹוֹאָקְסָוּ גְּרִיְּתָה פָּאַר שִׂידּוֹכִים - פָּאַרְשְׁטְּוּיִיט זַיְק אַז עַס אַיז זַיְעָר שְׁוּנָעָר

צו זיוו א מחתפו אוו חתונה מאכו איז איז אַרְעַמְקִיָּת - הָאַט אַיְוּן צָאָג אַרְיִינְגְּעַקְּלָאָפָט אַיְד וּוּעַלְכָעָר הָאַט פָּאַרְקְוִיפָט לְאַטְעָרִי צְעַטְלָעָן. מִיט זַיְוּ גַּעֲשָׁלִיפָוּ צִינְגָל הָאַט עַר אַיר צְוַעַרְעַדְעַט צוֹ קַוְיָפָוּ אַלְאַטְעָרִי טִיקָעָט. עַס הָאַט נִישְׁטָגָעָנָה אַלְפָוּ אַרְעָר טַעַנְהָרִיָּעָו אַז פָּאַרְמָאָגָט נִישְׁטָגָעָנָה קִיְיָו אַיְבָּעָרִיגָע פָּרָוָתָה אַיְן שְׁטוּב. דָעָר אַיְד הָאַט נִישְׁטָגָעָנָה נַאֲכָנְגָעָלָאָזָט אַוּן זִיכָעָר גַּעַמְאָכָט אַז זַי קַוְיָפָט אַקְרָטָל. מִיטִין הַילְפָגָע פָוּ בָאַשְׁעָפָעָר הָאַט זַי גַּעֲוֹוִינְגָנוּ גַּאֲרָא גַּרְוִיסָע סֻמָּע גַּעַלְטָו וּוּאַס הָאַט גַּעַדְעָקָט בִּיְקָע חֲתָנוֹת פָוּ דֵי טַעַכְטָעָר אַוּנָה אַט נָאָה אַיְבָּעָרְגָּעָלָאָזָט רַעַשְׁתָא אַזְיך צו קענענו זיך שְׁפִיָּיְזָוּ.

א בָּחוּר פָוּ אַכְצָוּ יָאָר אַיְזָה חַיִים בְּנִימָיו גַּעַוְוָנוּ וְעוּן סְאִיָּז אַנְגָּעָקָומָנוּ צוֹ אַיְם אַוְמְגָעָרִישָׁט עַטְלִיכָע בְּלַעַטָעָר פָוּ אַוּן אַוְמְבָאָקָאנָטוּ סָפָר, אַיְוּן וּוּלְכָעָן עַר הָאַט אַרְיִינְגְּעַבְּלִיקָט אַוּן זַיְנָע אַוְיָגָע זַעֲנָנוּ אַוְיִגְעָלָאָכָטוּ גַּעַוְוָאָרוּ. נִישְׁטָגָעָנָה דֵי אַוְתִּיחָות הָאָבוֹן אַיְמְפָגְעָרָאָכָטוּ נָאָר טַיְיכָוּ פָוּ הַתְּחַזְקָות, אַמְוָה אַוּן בְּטֹחוֹן הָאָבוֹן אַזְיִסְגָּעָשָׁוּוֹעָנָקָט זַיְוּ נְשָׁמָה. אַיְבָּעָרְגָּעָנָמָנוּ פָוּ הַתְּרַבְשָׁוֹת, וְוּי עַר וּוּלְטָגָעָנָנוּ אַזְיָן לְאַטְעָרִי... עַר הָאַט פְּרוֹגִירָט נְעוּוֹאָר וּוּרָוּ וּוּרָר מְאָמָעָה... אַזְיָן דָעָר אַרְוִיסְגָּעָבָעָר פָוּ דָעָם סָפָר, עַס אַיז דָעָר אַרְוִיסְגָּעָבָעָר פָוּ דָעָם סָפָר, בֵּין עַס אַיז קְלָאָר גַּעַוְוָאָרוּ אַז דָאָס אַיז פָוּ דִי סָפָרים פָוּ הַיְלִיכָוּ רְבִיּוֹ, רְבִי נְחַמּוֹ זַיְעָ. דָאָס הָאָבוֹן אַיְם דֵי אַזְיָי גַּעַרְפָּעָנָע אַוְמְאָנָעָר חַסִּידִים אַיְוּן וּוּאָרְשָׁע שְׁטִיבָל גַּעַלְאָזָט וּוּיסָוּ אַוּן עַר אַיז טַאָקָע גַּעַוְוָאָרוּ אַיְנָעָר פָוּ דֵי חַבּוּרָה.

המשך א"ה קומענדיגע ווּוֹן

אין

אַתָּה הִגְּזָה

זה הכללתה כהוֹוֵיְיַס וְהַוְרֶבֶת
כלא כַּיְמָה קְרֵבָה

די בעסטע מעדעכינען

איך וויל דער איז ליעצט פאר טאג
אויף מיר די לאַנט עפֿר טאג

אַיִן טָאג בֵּין אֵיך אַוְיְגָעַשְׁתָּאַנְעָן אַיְנְדָרְפֵּרִי,
אָנוּ מִיְּנָ פֻּזְקָה אַתָּה אַנְגָּהָהָיְבָן וַיְיַעַר שְׂטָאָרָק וּוּיְ
צָו טָוּן, אֵיך הַאָב גַּעֲשָׁפִּירְט וּאֵיך גַּיְיָ חַס וְשָׁלוּם
אוֹיסְגִּיְיָן. אֵיך הַאָב פְּרוֹבִּירְט צָו עַסְנָ פְּרִישָׁטָאָג
אַבְּעָר אֵיך הַאָב אַלְעָס אַוְיְגָעַבָּרָאָן... אַזְוִי הַאָב
אֵיך זִיך נִישְׁתָּו גַּוט גַּעֲשָׁפִּירְט עַטְלִיכָּע טָאג.

אֵיך הַאָב גַּעֲלִיגְּט אַסְאָה תְּפָלוֹת אָנוּ אַוְיְגָעַזְעָגָט
גָּאנְץ תְּהָלִים אַיְן דִּי פָּאָר טָאג אָנוּ

גַּעֲבָעָטָן דָּעַם באַשְׁעָפָעָר אַוְיְפָן רְבִ'יָּס
רָאָשׁ הַשָּׁנָה אַינְגִּיכָּן מַעַן זָאַל נִישְׁתָּו
דָּאָרְפָּן אַזְוִיְּפָל שְׂוּוּרִיקִיְּיטָן דָּאָרָט
אַנְצּוּקָמָעָן אָנוּ קָעָגָעָן פָּאָרָן בְּדָרְךָ
הַפְּלָקָ גָּאָר שְׁגָנָל.

גַּעֲלוֹיְבָט דָּעַר אַוְיְבָרְשָׁטָעָר, מַעַן זָעַט
אָנוּ אַיְן זְכוֹת פֻּזְקָה דִּי תְּפָלוֹת בֵּין אֵיך
גַּעֲנוֹאָרָן אַוְיְגָעַהָיְלָט, אֵיך קָעָן שְׁוֹן
גִּיאַן אֵיך חַדְרָ רְוַאֲגָרְהָיְתָן אֵיך שְׁפִּיר
שְׁוֹן גַּאֲרִינִישָׁט. דָּעַר אַוְיְבָרְשָׁטָעָר זָאַל הַעַלְפָן
וְוִיְּטָעָר.

אַגְּרוֹיסָן יְשָׁר כַּחֲ פָּאָר דָּעַם רְבִ'יָּס לִיכְטָן, אֵיך
פְּרִיְיָ זִיך גָּאָר שְׂטָאָרָק מִיטָּט דָּעַם, אֵיך הַאָב עַס
זַיְעַד לִיבָּן צָו לִינְעָן, אֵיך לִין עַס אַבְּעָר פֻּזְקָה
אַנְהָיָב בֵּין סָוּף. אַדְאַנְקָ

ישראל

בעטן און בעטן און נִישְׁתָּ אַוְיְגָעָן

אַיִן דִּי בֵּין הַזּוּמְגִים טָעַג הַאָב אֵיך זַיְעַר גַּעֲנוֹאָלָט
פָּאָרָן אַיִר אַוְיְגָעָהָאַלְטָעָנָע נִסְעָה, אַיִר הַאָב
גַּעֲבָעָטָן דָּעַם אַוְיְבָרְשָׁטָעָר אַבְּעָר אֵיך הַאָב נִישְׁתָּ
גַּעֲטָרָאָט אָנוּ עַס וּוּט זִיך פְּרִוּן וּוּיְיל דָּעַר וּוּגָע
אַיִן זַיְעַר וּוּיטָן אָנוּ קְאָסָט אַסְאָקָגָעָלָט. אַיִמְיטָן
הַאָט מִיְּנָ מַאְמָע גַּעֲהָעָרָט פֻּזְקָה אַקְרָוב מִשְׁפָּחָה
וּוּסָס פָּאָרָן אַרְוִיס. זִיך הַאָט זִיך גַּעֲקָלִינְגָעָן אָנוּ
גַּעֲפָרָעָגָט אַוְיָב סָאַיְן נָאָק גַּעֲבָלִיבָן אַלְיְידִיגָע
פָּלָאָז אַיִן טָעָנְדָעָר. צָו מִיְּנָ אַנְטוֹשָׁוָגָן אַיִן עַס
נִישְׁתָּ גַּעֲלָנוֹגָעָן. עַס אַיִן מַעַר נִישְׁתָּ גַּעֲבָלִיבָן קִיְיָן
אַיִן לִיְדִיגָע פָּלָאָז. אַבְּעָר אֵיך הַאָב וּוּיְטָעָר
מִתְפָּלָל גַּעֲנוֹעָן.

פְּלָאָלִינְגָעָן קָלִינְגָעָן זִיך צְוִירִיק אָנוּ זָאָק אַז אַיְיְגָעָר
הַאָט זִיך נַאֲרוֹוָס אַפְּגָעָזָגָט אָנוּ סָאַיְן דָּא נָאָק
אַיִן לִיְדִיגָע פָּלָאָז אָנוּ אַיִק קָעָן מִיטְקוּמָעָן. אַיִק
בֵּין גַּעֲנוֹאָרָן אַבְּעָרְגָּלְקָלִיד אָנוּ
זִיך שְׁגָנָל אַנְגָּהָהָיְבָן צָו מַאְכָן
גְּרִיְיָת. זַעַקָּס אַוְיְגָעָר פְּאַרְטָאָגָס
זָעָגָעָן מִיר מִיטָּן אַזְוּבְּעָרְשָׁטָןְס
אַרְוִיְגָעָפָאָרָן אַיִן וּוּגָע. אַיִק
הַאָב זַיְעַר הַנָּאָה גַּעֲהָאָט פֻּזְקָה
דִּי נִסְעָה אָנוּ סָאַיְן סְחָאָט גַּעֲקָאָסָט
וּוּיְנִיגָעָר גַּעֲלָט וּוּיְמִינָן מַאְמָע
הַאָט זִיך גַּעֲרָאָכָטָן. אַיִק הַאָב
נָאָק אַהֲיָמְגָעָרְבָּגָעָנָט דָּעָשָׁט.
אָנוּ אַבְּעָר אַלְעָס הַאָב אֵיך אַבְּעָרְצִיְיָת אָז
מַעַן טָאָר קִיְיָמָאָל נִישְׁתָּ אַוְיְגָעָבָן אַוְיְרְתָּאָגָט אַיִר
אַפְּלָיו עַס דָּאָכָט זִיך אָז סָאַיְן נִשְׁטָאָק קִיְיָן וּוּגָע
צָו דָעַם וּוּיְיל דָעַר אַוְיְבָרְשָׁטָעָר אַיִן אָז כָּל יְכוֹל,
עַד קָעָן אַלְעָס. עַר הַאָט אַסְאָקָגָעָלָט בְּעַסְעָרָעָעָט
וּוּסָס מִיר קָעָגָעָן זִיך פְּאַרְשָׁטָעָן.

מעשה ח - דער 'רב' און דער 'בן-יחיד'

[פרק א]

[א] מעשה: אמא לאיז געווען א זב! – דער זב' האט האט קיין קינדר גישט געהאט! – דער נאך האט ער געהאט א 'ברוייחיד', און ער האט אים מנעל געווען [אויפנטנצען], און ער האט אים חתנה געמאכט!

דער 'ברוייחיד' פלעגט צו זיכן אויך [אן] א 'אויבער' שטיבל' [נוויכטן], און האט געלערנט – איזזויי דער סדר איז בי' גבירים – און פלעגט לערנען און דאוועגען תמייד [פענקליגן]!

נאר ער האט בי' זיך געפליט, איז ס'פעלט אים עפערס א 'חרסוו', און האט גישט געוואסט וואס – און ער האט נישט געפליט קיין 'טעם' אין דעם 'לערנען', און און דעם 'דאועגען'!

האט ער דאס דערצ'ילט פאר צוויי יונגעלייט! – האבן זי' אים א עצה געגעבען: "איז ער זאל פארן צו דעם און דעם 'צדייק'!"

*

אונ דער 'ברוייחיד' האט געטאן א 'מצואה', וואס דורך דער 'מצואה', איז ער געקומען צו דער בחינה [נוויכטן] 'מאוד-הקטן' נקרער קליינער פאליכטען' – די צבנה גענרט איזו אונגרווקן און ברארשית א, טז!

[ב] איז גענאגען דער 'ברוייחיד', און האט דאס דערצ'ילט זיין 'פאטער': "באנשר [זאיירן] ער פילט נישט קיין טעם איז זיין 'שבודה' (כלומר: איז דעם וואס ער דנט נאט, דהינו: 'אוועגען' און 'לערנען', און אונדערע מצות) – און ס'גייט אים אפ [ס'פונט איס], און ער וויסט נישט וואס – בכנן [עריבענען] וויל ער פארן צו דעם נאוזן 'צדייק'" (וואס מען האט אים גענאגט, פנ"ל [וויאוינדער מאנט])!

האט אים דער 'פאטער' צום 'זוהה' געזאגט: "דא וועל צו אים צו פארן, דו ביזט זיך [אנן] מעד 'לפיד' פון אים, און פעד 'מיוחס' פון אים – ס'שטייט דיד נישט אָה, צו אים צו פארן – גי' אונזק פון דעם [לאזין] וועגן!"

ביז דער 'פאטער' האט אים נישט דערכלאות, צו פארן צום 'צדייק'!

האט זיך דער 'ברוייחיד' ווידער געיעצעט לערנען!
האט ער ווידער געפילט דעם 'חרסוו' פנ"ל [נוויכטן]

האט ער ווידער א עצה געהאלטן מיט די מענטשן
– האבן זי' אים ווידער אפגעשלאנן עצה געגעבען: "איז ער זאל פארן צו דעם 'צדייק'?"!

אייז ער ווידער געגעגען צום 'פאטער' – האט אים דער 'פאטער' ווידער אפגעשלאנן [צוריינגעטהלטן], און האט אים נישט דערכלאות!

אונ איזו איז געוען עטליכע פאל!

[ג] און דער 'ברוייחיד' האט אלץ געפליט: "איז ס'ג'יגיט אים עפערס אפ" [ס'פונט אים עפערס!] – און האט זי'ער געבענט: "ער זאל מומלא זיין גערפיגן" דעם 'חרסוו' (כלומר: ער זאל מיט עפערס פארעעטן, איז זאל אים נישט אפגיגן)!

אונ ער האט נישט געוואסט וואס דער 'חרסוו' איז,
פנ"ל [נוויכטן]

אייז ער נאכאמאל געקומען צום 'פאטער', און האט זי'ער געבענטו – ביז דער 'פאטער' האט געמויזט מיט אים פארן – ווארן דער 'פאטער' האט אים נישט געוואסט אליאן לאון פארן, מלחמת [צוליב]

ער איז געוען בי' אים א 'ברוייחיד'!

*

האט אים דער 'פאטער' געזאגט: "זעה, איך וועל מיט דיר פארן, וועל איך דיר וויאן, איז ער איז גארנישט" (כלומר: איז ער 'צדייק' איז נישט)!

האבן זי' איזיגעשפאנט די 'בריקע' [פעריך און וואגן],
אונ זענען געפארן!

האט דער 'פאטער' צום 'זוהה' געזאגט: "דא וועל איך פרובן – [אויבן] גוועט זיך אנדרערש פיר 'פסדר', איז עס מוי-השימים – און או נישט, איז נישט מוי' השמים או מיר זאלן פארן, וועלן מיר זיך אומקערן [צוריינדערן]!"

זענען זי' געפארן!

אייז דער 'פּוֹנִיחַד' ווַיֵּדֶר גָּעֲגָנְגָעָן צוֹם 'פְּאַטְעָר'/
און הָאָת אִים ווַיֵּדֶר מִפְצִיר גָּעֲוֹעָן [זיך אַיִינְגְּנְעַטְעַט]
הָאָת עַר גָּעֲמֹזֶת נַאֲכָמָל מִיט אִים פָּאָרָן!
*

הָאָת דַּעַר 'פּוֹנִיחַד' צוֹם 'פְּאַטְעָר' גַּעֲזָאנְטָה: "אוֹ מְעֻן
וְאַל שְׂיוֹן נִשְׁתַּחַת שְׁטַחַלְן אַוְיַחַד אַזְוִי אָ [אַזְאָן] פְּרוֹבָן
וּוְאַרְנוֹן דָּאָס אַיִז אָ[דְּרָקְדְּתְּבָעָן], אוֹ סְפָּאַלְטָ אַמְּאָלָא
פְּעַרְדָּ אַרְאָפָּ, אַדְּעַרְ פְּעוּרָן 'אַקְסָן' [זַיְן צְנוּיָה קְעַלְצָעָר
וְאַס בְּאַקְעַפְעָן דַּי 'פְּעַרְדָּ צוֹם 'גַּאֲגָעָן] צִוְּבָרָאָכָן - סִיְּדָן חַוח
אוֹיְבָן סְיַוְעַט עַפְלָעָן זַיְן אַ וְוַיְלְדָעַ זַיְדָ."

[ב'] זַעֲנָעָן זַיְיָ גַּעֲפָרָן, אָוֹן זַעֲנָעָן גַּעֲקָוּמָעָן
גַּעֲבָטְיָהָן אִין אָ[קְרָעְטְּשָׁמָעָן]!

הָאָבָן זַיְיָ דָּאָרָט גַּעֲפָנָעָן אָ[סְוּחָרָה] - הָאָבָן זַיְיָ מִיט
אִים אַגְּנָהָוִיָּהָן צַוְּשָׁמָעָסָן, אַזְוִיְּזָוִי דַּעַר סְדָר אַיִז
פָּוֹן סְוָהָרִים - אָוֹן הָאָבָן אִים נִשְׁתַּגְעַזָּאָנָט, אוֹ זַיְיָ
פָּאָרָן אַהֲרָן (צַו אַזְטְּרִיךְדִּי [גַּזְטְּ-אִידָּה]) - וּוְאַרְן דַּעַר
דְּבָרָה הָאָת זַיְדָ גַּעֲשָׁעָמָט צַוְּזָאָן, אוֹן עַרְ פָּאָרָט צַו
דַּעַם [גַּאֲגָעָן] גַּזְטְּרִיךְדִּי [גַּזְטְּ-אִידָּה]!

אוֹן זַיְיָ הָאָבָן גַּעֲשָׁמְוֹעָסָט וּוְעַלְתָּן זַאֲכָן - בַּיְיָ אִין
[אַיִינְגְּן] דִּי רַיִד, הָאָבָן זַיְיָ אַגְּנָהָוִיָּהָן צַוְּשָׁמָעָסָן
פָּוֹן גַּטְעַיְאִידָּה, וּוְאַוְ[סְ]עַפְעָנָעָן זַיְדָ גַּטְעַיְאִידָּה!
הָאָת עַר זַיְיָ דְּרָעִיצְיָלָט (דְּהַיִינָה דַּעַר 'סְוּחָרָה'): "אוֹ
דָּאָרָט גַּעֲבָונָט זַיְדָ אָ[גַּעְטְּרִיךְדִּי] [גַּזְטְּ-אִידָּה], אוֹן
[אַזְאָן] דָּאָרָט אָוֹן דָּאָרָט!"

הָאָבָן זַיְיָ אַגְּנָהָוִיָּהָן צַוְּשָׁמָעָסָן: "פָּוֹן דַּעַם [גַּאֲגָעָן]
גַּעֲטָאָן אַיִד דְּרָעִיבִּי גַּעֲוֹועָן, אוֹן עַר הָאָת
גַּעֲטָאָן אַעֲבִירָהָן!"

הָאָת זַיְדָ דַּעַר 'פְּאַטְעָר' אַגְּנָעָרָפָן (צַו 'פּוֹנִיחַד'):
"עַהֲסָטִי מִיְּנָה קִינְדָּה, וּוְאָס דַּעַר 'סְוּחָרָה' דְּרָעִיצְיָלָט
לְפִי תּוֹמוֹן" (כְּלָמָר: עַר אַיִז זַיְהָ נִשְׁתַּגְעַזָּאָנָט כַּיְסָטָנָעָן צַו
דְּרָעִיצְיָלָן שְׁלָעָכָס פָּוֹן דַּעַם גַּזְטְּרִיךְדִּי [גַּזְטְּ-אִידָּה], נַאֲר
דוֹרָךְ דִּי רַיִד הָאָת עַר עַס דְּרָעִיצְיָלָט) נַעַר דְּרָעִיצְיָקָט זָאָס נִשְׁתַּגְעַזָּאָנָט
קְרוֹקָא גְּפָנוֹתָה, נַאֲר צְוִוִּישָׁן וַיְנַעַשְׂרָה, קְאַט עַר זָאָס אַיִז
בְּתִימִימָה דְּרָעִיצְיָקָט! - אַט פָּאָרָט עַר דָּאָקָד פָּוֹן דָּאָרָט!"

וְזַיְיָ זַעֲנָעָן גַּעֲפָרָה, זַעֲנָעָן זַיְיָ גַּעֲקָוּמָעָן צַו אָ
קְלִילָן 'בְּרִיקְלָן' [פְּרִיקְלָן] - אַיִז אַרְאָפְגָעָפָאלָן אָ[פְּעַרְדָּ]
אוֹן דִּי 'בְּרִיקְעָן' נַפְעָרָד אָוֹן [וְאַגְּן] הָאָת זַיְדָ
אַיְבָעְגָעָקָעָרָט, אָוֹן זַיְיָ זַעֲנָעָן שִׁיעָרוֹ [כְּמַעַט]
דְּרָעְטְּרִינוֹקָן גַּעֲוֹוָרָן!

הָאָת אִים דַּעַר 'פְּאַטְעָר' גַּעֲזָאנְטָה, אָוֹן סְפִּירְט זַיְדָ נִשְׁתַּגְעַטְעַט
סְפִּירְט זַיְדָ נִשְׁתַּגְעַטְעַט בְּסָדָר, אָוֹן דִּי 'עַסְיָה' אִים נִשְׁתַּגְעַטְעַט
מוֹיְהַשְּׁמִים!"

הָאָבָן זַיְיָ זַיְדָ אַיְמְגַעְעַקְעַרְטָט [צְרוּקְגַּעְעַטְעַט]!

[ד'] הָאָת זַיְדָ ווַיֵּדֶר מִפְצִיר גַּעֲוֹוָעָן [זַיְדָ אַיְמְגַעְעַקְעַרְטָט]
לְעַרְנָעָן - אָוֹן הָאָת ווַיֵּדֶר מִפְצִיר גַּעֲוֹוָעָן: "אוֹסְגִּיְתָ אִים
עַפְעָס אָפָּ [סְפָעָלָס אִים עַפְעָס], אָוֹן עַר ווַיִּסְטָט נִשְׁתַּגְעַט
וְואָס!"

הָאָת עַר ווַיֵּדֶר מִפְצִיר גַּעֲוֹוָעָן [זַיְדָ אַיְמְגַעְעַקְעַרְטָט] דַּעַם
'פְּאַטְעָרָה!' - הָאָת דַּעַר 'פְּאַטְעָר' גַּעֲזָאנְטָה אִים
נַאֲכָמָל פָּאָרָן.

וְזַיְיָ זַעֲנָעָן גַּעֲפָרָן - הָאָת דַּעַר 'פְּאַטְעָר' ווַיֵּדֶר
גַּעֲשָׁעַלְטָט אַוְיַחַד אָ[פְּרִיעָרָה] (וְכִי כְּנִיל [זַיְיָ אַיְמְגַעְעַקְעַרְטָט])!
* *

וְזַיְיָ זַעֲנָעָן גַּעֲפָרָה, זַעֲנָעָן צִוְּבָרָאָכָן גַּעֲוֹוָרָן
בִּידְעָ אַקְסָן [זַיְיָ צְנוּיָה קְעַלְצָעָר] וְאַס בְּאַקְעַפְעָן דִּי 'פְּנַעַד' צָמָ
[וְאַגְּן]!

הָאָת אִים דַּעַר 'פְּאַטְעָר' גַּעֲזָאנְטָה: "זַעַה אָז סְפִּירְט
זַיְדָ נִשְׁתַּגְעַטְעַט אָז מִיר זַאֲכָן פָּאָרָן - וּוְאַרְן אַיִז דָּאָס
דַּעַן אָ[דְּרָקְדְּתְּבָעָן], אוֹ בִּידְעָ אַקְסָן זַאֲכָן צִוְּבָרָאָכָן
וּוְעַדְן? - וּוְיִפְּלֵלְמַאְלָמָא מִיְּאִז אַזְיָן שָׁוִיְן גַּעֲפָרָאָרָן
מִיטָּדָעָן דַּעַר 'בְּרִיקְעָן' נַפְעָרָד אָוֹן [וְאַגְּן], אָוֹן סְפָּהָאָת זַיְדָ
אוֹזְיָנָס נִשְׁתַּגְעַטְעַט אַקְסָן" (בְּכִי סִינְטָקָט קָאַט קִינְעָאָל נִשְׁתַּגְעַט
פָּאַסְטָט אָז [אַגְּן]??!

הָאָבָן זַיְיָ זַיְדָ ווַיֵּדֶר אַיְמְגַעְעַקְעַרְטָט [צְרוּקְגַּעְעַטְעַט]!

[פרק ב]

[א'] הָאָת זַיְדָ דַּעַר 'פּוֹנִיחַד' ווַיֵּדֶר גַּעֲנוּמָעָן צַו
לְעַרְנָעָן וּבִי כְּנִיל [זַיְיָ אַיְמְגַעְעַקְעַרְטָט], אָוֹן הָאָת ווַיֵּדֶר
גַּעֲפִילְטָט דַּעַם 'חַסְרוֹן' בִּנְיִיל [זַיְיָ אַיְמְגַעְעַקְעַרְטָט]
אוֹן דִּי יִגְגְּעַלְיִיט הָאָבָן אִים אלִי אַגְּנָעָרָעָט
(צְרוּקְגַּעְעַטְעַט): "אוֹ עַר זַאֲכָל פָּאָרָן!"

איז א פערד' אראפונעפאלן אויך דער בריך/
האסטו זיך אומגעקערט [צוריינגערט] אויהים (דHIGH)
זענונג דיאקסן נדי צויה העלצער וואס באהענטן דיז פערד'
זום (וועגן) ציבראן געווארן - דערנאנד האסטו מיך
באגעננט, האב איך דיר געזאט, או ער איז א קלע!
הינט אויך האב שווין זיון זיהן געפטערט, הינט
מענטשו שווין פארן - ווארן דער זיהן אויך געינוין איז
בוחנת פאוריהקטן [גער קליינר באיליכטער] - דז גאנט
ווערט אויז אונגרעטען איז בראשטי א, טז, אונז דער צדיק/
וואס ער האט געווואלט צו אים פארן, ער איז א
בוחנת פאוריההנדויל' [גער קליינר באיליכטער] - דז זונ
ווערט אויז אונגרעטען איז בראשטי א, טז - אונז אויך בידע
זאלן זיך געוווען אינאיינעם צום אויפוקומען
(אונזקונטן), זאלט מישיך געקומען.

אונז הינט אויך האב אים שווין געפטערט,
מענטשו שווין פארן!

דרורייל אויך ער געלס געוווארן אין די ריד (כלומר):
דער סוחר איז פארשואזן געוווארן פלאזים [גאנצלאזים] אין
(אונזקונטן) די ריד, אונז ער האט נישט געהאט מיט
ויעמען צו דערן!

[ה] אויך דער רב' געפארן צו דעם צדיק/, אונז האט
געשריגנו: "געווארל, געווארל, חבל על דאבדין ולא
משטבחן" (ווי אויך דעם וואס פארלויין געוווארה, אונז
קענען נישט געפונגנו)!

*

אונז דער [אונזקונטן] סוחר - אויך געוווען דער רב' דז
פ"ס' אלין, וואס ער האט זיך פארשטעלט פאר א
סוחר, אונז האט זיך אפונגערטן!

אונז דערנאנד, אויך ער האט זיך דאס אנדערע מאל
באגעננט מיט דעם רב' - האט ער זיך מיט אים
אלין געריצט - נאך [אונזקונטן] וואס ער האט אים
געפאלנט.

ווארן אויך דער סדר פון דעם יצרייהרע: פרידער
(אַפְּהִיָּה) רעדט ער אונז דעם מענטשן! - אונז אויך דער
מענטש פאלנט אים חסווישלט, ריזיצט ער אלין זיך
דרער איך מיט דעם מענטשן, אונז אויך זיך אים אלין
נווק, נאך [אונזקונטן] וואס ער האט אים געפאלנט!

השביתברך זאל אונז מצעיל זיין פון אוים, אונז זאל אונז
אומקערן [צוריינגערט] צום רעכטן ווילטיגן אמתה, אמן.

האבן זיך זיך אומגעקערט [צוריינגערט] אויהים (דHIGH)
דער רב' מיט דעם זויהיד!

[ג] אויך דער זויהיד געשטארבען - אונז אויך געקומו
צו חלום צום פאטער - האט דער פאטער
געעההן: "או ער שטיטיט איז גורזס בעס?"
האט דער פאטער אים געפרענט: "פאראואס
ביזטו איז איז בעס?"!

האט ער אים גענטפערט (דHIGH) דער זויהיד זואס
סצענטפערטן, האט גענטפערט איז חלום דעם פאטער):
"או ער זאל פאראן צו דעם [אונזקונטן] צו טון/
יזהדי" (גאנזאיד), וואס זיך האבן געווואלט פרידער
פאראן צו אים - וועט ער דיר זאנן, פארוואס איך בין
אין בעס?!"

האט ער זיך איז פענטפערטן, אונז ער האט זיך
געטראכט: "פ'אייז א מקרה" (כלומר: ס'ארא א חלום,
נישט קיון אקח!)

נאכדע: האט זיך אים ווידער אויך געהלזומיט!
האט ער ווידער געמיינט: "ס'אייז א פאלטשעד
חלום!"

אונז אויך איז געינוין דריי מאל - האט ער
פארשטאנגען: "או דאס אויך נישט קיין לערע
(פושטיען) זאך!"

[ד] אויך ער געפארן אדיין! (אונזקונטן דער רב' איז געפארן
צו דעם [אונזקונטן] גווניזהויזי גאנזאיד), וואס ער איז פרידער
געפארן מיט זיין זאך אדיין!)!

אויך דעם [אונזקונטן] וועג, האט ער ווידער באגעננט
דעם סוחר וואס ער האט פרידער באגעננט, איז (וועט)
ער איז געפארן מיט זיין זיהן).

אונז דער רב' האט אים דערקענט - אונז דער רב'
האט געווואט צום סוחר: "זו ביזט זיך דער, וואס
איך האב דיך געזעגן אין דער קעריטשמעי"!!

גענטפערט ער אים [גער סוחר]: "אוזדא! האסטו מיך
געעההן!" - אונז [גער סוחר] עפנות אויך דאס מילל,
אונז זאנט צו אים צום רב': "או דו ווילסט, אט
שליג איך דיך איזין!"

זאנט ער צו אים (אונזקונטן דער רב' צום סוחר): "וואס
רעדסטע איז?"

האט ער אים גענטפערט: "גענדענקסטן, איז (וועט)
דו ביזט געפארן מיט זיין זיהן, אונז פרידער (אנהייב)

שאול, ער איז נבער אין טיפן גיהנום, דארך ער
ווײַיסן איז הָנֵּגֶת, דער אויבערשטער איז ממוש דא
עַבְּדוּ בִּיר.

יאאל דער אויבערשטער העלפֿן מיר זאל זיך קעגענען
ערלטינן צום יומן טוב ראש השנה ווי עס דאך צו זיין
אונן מיר זאלן זונָה זיין צו שְׁבַתִּי בֵּיתַ הַ כָּל יִמְיָה חַיִּים,

די אכטע מעשה - מרבי ובנו יחיד

ט. האט דער רב מיטן בן ייחיד ממשיך געוווען צו פארן
צום צדייש ?

- ז. זי האבן ממשיך געוען.

ו. זי זענען וגפוארן צו א צוויינער צדיק.

ו. זי האבן זיך אַמְגָנָעֶרֶת צוריכ אהיין.
וְוָאֵס הַאֲטָפָאַסִּירֶת יְיָהוּן בְּן יְחִידָה נְאַכְּדָעַם?

ז. ער אייז גענטשאָרבּן.

ו. ער אייז געומען מער אל מלדען.

ו. ער האט אַפְּגָנָלָעָזֶט דעם לרענען.
א. וְוָאֵס הַאֲטָפָאַסִּירֶת פָּאָר זַיִן טָאַלְעַן
וְוָעַר אייז געומען צו אַים אַין חָלוֹם?

ז. ער זאל לרענען תורה לעילוי נשמותו.

ו. ער זאל פָּאָרְן צָום צְדִיק, כְּדִי צו טָרֻפָּן דָעַם
סְחוּר אַזְמָן וְעַן.

ז. ער זאל פָּאָרְן צָום צְדִיק, אוֹן דער צְדִיק וְעוֹט
אַים אַזְמָן פָּאָרְוָאָס אַיז דָרְבָן חַיְדָבְּעַס.

ב. וְוָאֵס הַאֲטָפָאַסִּירֶת פָּאָרְן רְבָבִים וְעַגְצָום צְדִיק,
נַאֲךְ זַיִן חָלוֹם?

ז. עַס אַיז אַרְאָפּ וְגַפְּאָלָן אַפְּרָעָד אוֹן דִי בְּרִיקָע
הַאֲטָפָאַסִּירֶת גַּעַפְּנָעַן דָם סָוחָר.

ז. סְהָאַט זִיךְרָבְּאָקְסִין.

ג. וְוָאֵס הַאֲטָפָאַסִּירֶת דָעַרְגָּט גַּעַזְגָּט פָּאָרְן רְבָבּ?

ז. ער זאל שְׁנָעֵל פָּאָרְן צָום צְדִיק.

ז. ער זאל צְרָקָן פָּאָרְן אַחֲיָים אַן שְׁטוּב.

ז. אוֹדוֹ וּוְלִילְסָט, חַסְטָן שְׁלִינָג אַיךְ דִיר אַיִן.

ז. וְוָאֵס וְוָאֵט פָּאַסִּירֶת אוֹיבָדָר בְּן יְחִידָה וְוָאֵט זַיךְ
געטראָפּ מִיטָן צְדִיק?

ז. וְוָאֵט זִיךְרָבְּ אַוְיְמָנוּבָעַט דָעַר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

ז. וְוָאֵט מִשְׁיחָן עַקְבָּרָן.

ז. וְוָאֵט ער גַּעַוּן מַעַר אַלְמָדָן.

ט. וְוָאֵס הַאֲטָפָאַסִּירֶת דָעַרְגָּט גַּעַזְגָּט זַיִן צָום
צְדִיק?

ז. קִיּוֹן יְאֹשָׁז אַיז נִישְׁתָּפָרָהָאנְדִין.

ז. גַּעַוְאַלְד גַּעַוְאַלְד.

ז. גַּבְּ מִירָא וְעַגְצָם דָעַרְגָּט?

ט. וְוָעַר אייז בְּאַמְתָּה גַּעַוְעַן דָעַרְגָּט?
דָעַר סִימָמִין אַיז.

ז. אַמְלָה וְוָאֵס האַזְמָנָהָלְטָוּ אַוְיָה אַסְכָּר
אַיְנָעָרָפּ אַזְמָנָהָלְטָוּ אַזְמָנָהָלְטָוּ לְיִיטָּה.

דאָרֶפֶּ עַר ווִיסְן אֹז דָּעֵר אֲוַיבָּרְשַׁטָּעָר אִיז נַאַך גַּאֲר
וּוַיְיט פָּונְ אִים. 'שֶׁם', אָפִילִי אָוֹב אַמְעַנְטַש אִיז
אָרוֹןִי אַיְכָּן אָן חִימָל, עַר לוֹיְפַּט פָּאָרָאוֹיסִים קִיט
זַיְינָע גַּרְוִיסָּע דְּרוֹגָת, אִיז דָּעֵר אֲוַיבָּרְשַׁטָּעָר נַאַך
וּוַיְיטָעָר אָנוּ אָסָּאָה הַעֲכָר אָנוּ הַעֲכָר פָּונְ אִים,
'שֶׁם אַתָּה'. ווִידָּעָר אָוֹב אַמְעַנְטַש אִיז חַלְילָה
אַרְיִינְגְּנָעָפָּלְן אָנוּ שְׁלַעַכְתָּעָ מִקְומֹות 'וְאַצְ'יָה

א. וואס האט געפעלט פארן
ם ערד האט ווישטן געהרטן

- ה. עיר האט נישט גענילט א טעם בייס לערנען און דאועגעגען.

ו. ואספאנאי עעה האט מען אים געגעבען?

ז. פאָן צו דעם דעם צדיק.

ח. לרערן מעער פלייסיג.

ט. טויהן חסיד מיט א צוויויטן.

ג. ווער האט אים געגעבן די עעה?

ד. זיין טאטטע

ה. זיין רבּי

ו. צוויי יונגע ליליט

ו. דורך וועלכע מוהא איז געוגקומען דער בן יחיד צו א בחיזיון פון "מאור הקטן"?

ז. עיר האט געלערנט אסאָך שעות וצופות.

ח. געדאווטס מיט כוונה אוון דיביקות.

ט. דער רבּי איגט נישט וועלכע מוצבה

ו. וואָס האט אים זיין טאטטע גענטפערט ווען ער האט געבעטן צו פאָן צום צדיק?

ז. דו בישט מעער אָר למיךן אוים.

ח. דו בישט מעער אָמירות פון אוים.

ט. בײַידע תשובה צענגן ריכטיג.

ו. פאָראָוֹס האט זיין טאטטע געומזט פאָן מיט אָם?

ז. וויל ער האט ישיט געוואָלט אָם לאָן פאָרָן אלילו, ווילער אויז אָבּ Ichid.

ח. וויל ער האט געוואָלט האנדעלן דארטן.

ט. וויל ער האט געוואָלט קענען דעם צדיק.

ו. וואָס האט פֿאָסִירט בעייס בעייס צום צדיק דעם צוּיְינְטן מלֶאָן?

ז. עס אויז אָראָפּ געפאָלן אָ פערד אוון די בריקע האט זיך אָיבּער געקרערט, אוון זיי זענען שיר דערטונקען געווואר.

ח. זיי האבן געפּונען אָסּוֹר אַין אָסּוֹסְיאָן.

ט. עס האט זיך צובּאָרכּון בּֿיאַידּ אָקסּוֹן.

ו. וואָס האט זיי דערץילט דער סוחור אויף ינענען צדיק?

ז. ער אויז די בחינה פון מאור הגдол.

ח. או ער אויז אָ קלֶן, אוון ער האט געטאָן אוין עבּירען.

ט. או ער אויז זיינְר אָגרוּסְעָר צדיק.

צָו אֶלְעַטִּיעָר בְּרֵסְלְבֵּיעַ אַינְגְּלִיעַ!

שטעראק זיך מײַן קינד... אויב ביסטו פֿאָרנוּמָען צָו גַּיְין אַין חָדָר, קענסטו דִּין
ליידיגע צִיְּטָא אוֹרֵיךְ אוֹיסְנִיכְּן...

סְאיַז נִישְׁטָא קַיְּין רְגֻעַּוּ וּוֹאָס דוּ קַעְנְסָט נִישְׁט טְרֻעְפָּן מִיט וּוֹאָס זִיךְ צָו
בָּאַשְׁפָעְטִיגְּן, בָּפְרַט אַז מִיר הָאָבָּן - גַּעֲלוֹבִיט דָּעָר אוֹיבְעַרְשְׁטָעַר - אַסְאָךְ סְפָרִים,
תְּנֵךְ, מְשֻׁנּוֹת, גְּמָרָא, אָוּנְזָעַרְעַה הַיְּלִיגְיָעַ סְפָרִים אָוֹן סְפָרִי מָוסָר, אוֹיךְ דָּאָרְפָּן
מִיר רָעַדְן מִיטָּן אוֹיבְעַרְשְׁטָן יְעַדְן טָאג אָוֹן זִיךְ פְּרִיעָעָן אַז מִיר זָעַנְעַן גַּעַבְוִוָּן
אִידְיָשׁוּ קִינְדָּעָר, אָוֹן רָעַדְן מִיט דִּי חַבְרִים פָּוֹן תְּכִלָּת אָוֹן אַבִּיסְל שְׁמוּעָסְן וּוֹאָס
איַ אָוֵיךְ אַמְּצָה... (ר' נָתַן עַלְמָה לְתְרוּפָה)

מִיר וּוְעַלְן דָּאָס בְּעֵזְדָּה
בָּאַקְוּמָעָן אַיְן
**רְבִינִּיס
מַתְמִידִים!**

די מְזֻדָּה אַיְזָ פָּאָר אֶלְעַטִּיעָר וּוְעַלְבָּעַ וּוְאוּנְעַן אַיְן וּוְילְיאָםְסְבּוֹרָג, בָּאָרָא פָּאָרָק,
מְאָנָסִי, קְרִיתְיַוָּאל, בְּלוּמִינְבּוֹרָג, לְעִיקְוּוֹאָד, מְאָוְנְטָעִינָס, דְּשָׁעַרְזִי סִיטִי, מְאָנְטְּרִיאָל,
קְרִיתְתָּאָהָשׁ, לְאַנְדָּאָן, מְאָנְטְּשָׁעַסְטָעַר, אַנְטוּוּעָרָפָן.